

Carolina Montoto

LENA AL DESCOBERT

Editorial
**LES
HORES**

LENA AL DESCOBERT

Carolina Montoto
LENA AL DESCOBERT

Editorial **LES HORES**

Títol original: *Lena al descobert*
Autora: Carolina Montoto

Primera edició: setembre 2021

© Carolina Montoto, 2021
Drets negociats per aquesta edició, The Ella Sher Literary Agency

© de l'edició: Editorial Les Hores SL

www.editorialleshores.com
hola@editorialleshores.com

Correcció: Maite Puig, Manuel Gómez Poyato i David Sempere
Maquetació: Dan Monells
Disseny de col·lecció: Mireia Luna. Natural www.designisnatural.com
Disseny de la coberta: Octavi Gil Pujol
© de les fotos de la coberta: iStock

© Archivo ABC. 2 de Mayo 1959. Pág. 41-42
Impressió: Estugraf Impresores S.L. (Madrid)

Dipòsit legal: B 11822-2021
ISBN: 978-84-122839-9-0

Les Hores forma part de l'Associació d'Editorials Independents

Tots els drets reservats.

Queda prohibida la reproducció total o parcial d'aquest llibre mitjançant qualsevol mitjà o procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic, i la distribució d'exemplars mitjançant el lloguer o préstec públics, sense l'autorització escrita dels titulars del copyright.

LENA AL DESCOBERT

Per a en Kim

L'ermita on va començar tot

Els diumenges d'agost, la pluja era un fenomen inconcebible. I passar tot el dia a la platja, una realitat. A les vuit del matí, la meva àvia començava a preparar el cistell amb el dinar. I l'avi esmorzava amb la seva parsimònia habitual i un ritual diari que consistia a untar el pa torrat amb sobrassada i tallar-lo en quadrats idèntics, uns bocins que deixava navegant al seu cafè amb llet mentre perdia el món de vista llegint el diari. A vegades el *Menorca*, altres *La Vanguardia Española*. Després rescatava els bocins amb una cullera, ja convertit el pa en una massa indefinida i, per descomptat, molt poc gustosa, que es menjava amb delit.

Mentrestant, l'àvia, amb el davantal posat i les mans a la cintura, esperava. Les meves cosines i jo esperàvem. Tothom esperava. Fins i tot Déu esperava, gratant-se impacient les nafres, perquè li mostréssim la nostra adoració a missa: el preu que havíem de pagar per passar el dia fora. Una hora de la nostra vida a la setmana deixant-nos fujetejar per les paraules amargades del capellà, deixant que ens insultés: pecadores, pecadores, pecadores. Criada en l'ambient llibertí de la casa de Barcelona on vivia amb el meu pare la resta de l'any, no entenia la submissió de la gent que participava en aquell teatre ni què li passava a aquell home que a mi em beneïa maleint-me, xiuxiuejant mots que intuïa mesquins.

Ja de retorn al xalet dels avis, les meves cosines i jo recuperàvem l'energia que Déu (i l'Església) ens havia robat corrent amunt i avall a la recerca de banyadors, tovalloles, calces, cremes solars, gorres, ulleres de busseig i xancletes, que ficàvem de qualsevol manera en un parell de cistells de palla. I compte que no hi faltés res, ni raquetes de ping-pong ni un llibre d'Enid Blyton per a la sobretaula, que sempre se'ns feia eterna: la meua àvia ens tenia prohibit banyar-nos perquè, deia, podíem patir un tall de digestió. Una vegada havíem comprovat que no ens oblidàvem ni del repel·lent antimosquits, deixàvem els cistells, el para-sol, la bossa amb els entrepans i la nevera portàtil al costat del cotxe del meu avi, un Mercedes negre fet a la mida de les seves grans ambicions. Aquesta era la tradició. Lent i metòdic, ell introduïa a continuació els embalums a l'automòbil amb una tranquil·litat exasperant i en un ordre perfecte: tot un precursor de Marie Kondo a la menorquina. Impermeable a la nostra insolació, a les queixes perquè ens estàvem rostint sota un sol de justícia, als lladrecs solidaris del nostre gos Xuroi i als brams del bebè de la veïna, que plorava en sentir tant enrenou.

Per fi, potser mitja hora més tard, arribava el nostre torn i entràvem al cotxe. Embotits ja els dos adults i les tres nenes al vehicle, ens llançàvem a la carretera a una velocitat suïcida no per la rapidesa amb què conduïa el meu avi, sinó per la lentitud amb què circulava, i que aconseguia enervar els molts conductors que, com nosaltres, cada diumenge seguien el feliç ritual d'anar a la platja després d'haver passat una hora tempestuosa a missa. Alienés a tot, les tres nenes cridàvem i cantàvem entusiasrades fins que advertíem de sobte, al quilòmetre 10, la mirada severa de l'àvia, i sense necessitat que hi intervinguessin les paraules, callàvem. Al lluny es començava a albirar l'ermita: allà s'hi havia casat la

meva mare, ja embarassada. Allà havia començat tot. I com si el temps ens acompanyés amb els seus presagis més negres, a l'horitzó començaven a aparèixer uns nuvolots foscos que només desapareixien una vegada superada l'església.

Els secrets

Passava els tres mesos d'estiu a casa dels meus avis paterns, a Menorca. Del xalet en recordo alguns amagatalls: una porta tancada amb clau, calaixos dissimulats dins els mobles i armaris amb dalts on jo buscava tresors i secrets. Al jardí, un túnel ocult darrere d'una reixa em portava a imaginar on conduiria aquest corredor i qui hauria fugit per allà. Eren tants, els misteris que m'envoltaven, que vaig esdevenir una nena curiosa i inventiva que mai es conformà a creure solament el que les seves orelles sentien.

Mai em vaig arribar a creure del tot que la meva mare m'hagués abandonat.

Dècades més tard de la seva desaparició, se'm confirma aquesta intuïció. Malgrat el que me n'havia explicat la meva àvia, que la meva mare havia marxat a França. Va escollir, per explicar-m'ho, la parla que només utilitzava per expressar afectes i sentiments, el menorquí, i de la qual se servia per incomodar el seu marit, el meu avi el notari. Per empenyar-lo recordant-li que havien existit uns altres temps dels quals ella havia renegat per ocupar un lloc en societat. Això és el que he intuït anys més tard, després de plantejar-me algunes vegades per què amb la resta del món, al casino i al saló de bellesa, es comunicava en castellà. «És la llengua de la cultura», es va

justificar un cop el meu avi amb veu engolada quan li vaig preguntar per aquella anomalia. «El menorquí és un dialecte de pagesos», va continuar aclarint-me, i que per això van decidir que el seu fill creixés embolcallat per la llengua oficial. El cert, però, és que, els últims anys de la seva vida, el meu pare va recuperar el deix menorquí i el vocabulari de l'única llengua que li era útil, de nen, per jugar amb els seus amics a mèrvils. Com si hagués tornat a la infància. Paraules soltes, frases fetes. «Idò! Sempre fent-te la gata moixa!», em va dir a mi una vegada. «Ja n'estic roi, de sentir-te.»